

i slalomu u disciplini C-2; na PS 1963 osvojio drugo mjesto u slalomu u dvojcu C-2 (s bratom Natanom). Poginuo u avionskoj nesreći na Korzici (1. XII).

Bernot, Natan (1931), dipl. inž. strojarstva; reprezentativac u kanoistici na divljim vodama, sp. funkcionar i društveno-politički radnik, član Ljubljanskog brodarstva društva. Osmerostruki prvak Jugoslavije u spustu i slalomu u disciplini C-2, zaslužni sportaš Jugoslavije. Na PS 1963 osvojio drugo mjesto u slalomu u dvojcu C-2 (s bratom Daretom).

Bernštein, Nikolaj Aleksandrovič (1896–1966), sovj. fiziolog, istaknuti istraživač u području koordinacije pokreta, prvi je put upotrijebio kibernetički princip. Gl. mu je djelo *Struktura pokreta* (О построении движения) i napis o koordinaciji pokreta u jednom od prvih rus. udžbenika fiziologije sporta. Po njegovim tumačenjima učenje određenih pokreta i profesionalnih ili sp. vještina ne može se potpuno objasniti principima uvjetnih refleksa, već se prema strukturi pokreta i složenosti njegove koordinacije uključuju za to najbolje pripremljeni nivoi centralnog živčanog sistema. Tokom učenja pokret se stalno korigira na osnovi informacija iz aparata za kretanje po principu povratne veze.

Berruti, Livio (1939), tal. reprezentativac u atletici; prvi na OI 1960 u trčanju na 200 m; prvi Evropljanin u toj disciplini na OI s tadašnjim SR od 20,5 sek.

bersilat, malajska borilačka vještina, vrlo srodna pentjak-silat. Najčešće se prikazuje u obliku ratničkog plesa sa stiliziranim pokretima borbe bez oružja i s oružjem. U posljednje vrijeme b. se u Maleziji nastoji oživjeti, pa ta vještina prerasta u nac. bori- lački sport.

beursault, tradicionalna strelčarska disciplina prigodom nar. strelčarskih svečanosti u Francuskoj i Belgiji. Gađa se na specijalnim streljima u oba smjera, u Francuskoj na daljinu od 50 m, u Belgiji na 28 m. Za b. se koriste specijalne mete s crnim krugom (cordon noir), promjera 450 mm i unutarnjim krugom crvene ili crne boje (cordon rouge), promjera 150 mm. Gađa se u dvije serije sa dvadeset stajališta (vingt haltes), tj. 40 strijela, a završno godišnje natjecanje se gađa sa trideset stajališta, tj. 60 strijela. Nagradu su strelčari s najvećim br. pogodaka, a posebno se nagraduje pogodak strijelom najbliži centru mete.

Bertok, Mario (1929), novinar; šah. reprezentativac, zaslužni sportaš Jugoslavije, član olimp. ekipe koja je osvojila III mjesto na XIV šah. olimpijadi 1960 u Leipzigu. Sudjelovao na međuzonskom turniru za PS 1962 u Stockholmu.

Bertoncelj, Stane (1907–51), svestrani sportaš i nogometni trener. Nogomet je igrao u Mariboru i Ljubljani (SK Primorje i NK Ljubljana). Poslije je djelovao kao nogometni trener. Za vrijeme okupacije Slovenije interiniran u Italiju, a poslije njene kapitulacije vratio se u Ljubljano.

Besa, jedrenje: keč duž, 17 m s kojim je književnik Joža Horvat (iz Zagreba) od 31. VIII 1965 do 4. VII 1967 oplovio svijet, te o tome napisao knjigu *Besa*, brodski dnevnik, 1973. Isplovio je iz Boka Kotorske, kamo se i vratio.

Besarović, Vojislav (1883–1941), dr. prava; sok. radnik. Član Glavnog odbora srp. sokolstva u Beogradu (1911) i odbora Saveza slavenskog sokolstva u Pragu. God. 1912 sudjelovao na sastanku u Pragu zbog zajedničke organizacije srp., hrv. i slov. sokolstva. U banjalučkom veleizdajničkom procesu, 1916, osuđen na 18 god. tamnice. Između dva svj. rata starješina Sokolske

župe Sarajevo. Ubijen od ustaša kod Jadovna na Velebitu.

besmrtna partija, šah: naziv za partiju Anderssen — Keiseritsky (London, 1851) zbog blistave završne kombinacije. Bijeli žrtvuje damu, dva topa i lovca, a zatim matira crnog sa tri lake figure: 1. e4 e5; 2. f4 e4; 3. Lc4 Dh4; 4. Kf1 b5; 5. Lb5: Sf6; 6. Sf3 Dh6; 7. d3, Sh5; 8. Sh4 Dg5; 9. Sf5 c6; 10. g4 Sf6; 11. Tg1 cb5; 12. h4 Dg6; 13. h5 Dg5; 14. Df3 Kg8; 15. Lf4 Df6; 16. Sc3 Lc5; 17. Sd5 Db2; 18. Ld6 Da1; 19. Ke2 Lg1; 20. e5!; Sa6; 21. Sg7; Kd8; 22. Df6! Sf6; 23. Le7 mat.

Best, George (1946), irski nogometni reprezentativac, član Manchester Uniteda s kojim 1967 osvaja prvenstvo Engleske, a 1968 Kup Evrope nac. prvaka. Dobitnik Zlatne lopte pariškog lista France football za 1968.

Bešević, Stevan (1868–1942), književnik i novinar; konstruktor i graditelj letućih modela. Prve modele zrakoplova konstruirao i izgradio 1910 u Zagrebu, a zatim i u Beogradu; 1911 izgradio model helikoptera. Njegovi modeli imali su za pogon gumenu traku. Za svoj rad dobio više priznanja; patentirao je neke konstrukcije svojih modela.

Beširović, Uzeir (1926), službenik; planinar iz Sarajeva, poznat po brojnim putopisnim člancima i planinarskim predavanjima; kao planinarski fotograf nagrađivan na izložbama; izlagao je i samostalno 1968 u Zagrebu i dr.

Beletto, Evgen (1894–1945), sp. radnik, jedan od osnivača prvog slov. đačkog nogometnog kluba Hermes (Ljubljana), s kojim je prešao u SK Iliriju, gdje je od 1919 do 1941 bio gl. organizator i funkcionar. Djelovao u raznim sp. savezima i podsavezima i kao sp. publicist. Zaslužan za izgradnju prvog plivačkog bazena olimp. razmjera u Ljubljani. God. 1944 uhapšen kao član Osvobodilne fronte. Umro u koncentracionom logoru u Dachauu.

Beletto, Milan (1922), dr. med. znanosti, redovni profesor Dermatološke klinike Kliničkog centra Medicinskog fakulteta u Ljubljani; natjecatelj u umjetničkom klizanju, seniorski prvak Jugoslavije 1939. Igrao nogomet (1945–50) i hokej na ledu (1946–57). Sp. radnik u Hokejskom klubu Ljubljana i Olimpija; inicijator izgradnje prvog i drugog klizališta s umjetnim ledom u Ljubljani. Voditelj prve sp. ambulante u Ljubljani (1948). Autor mnogih članaka o hokeju na ledu u dnevnik i sp. listovima. Od Aprilskog rata 1941 aktivist Osvobodilne fronte; tri puta hapšen i nakon toga na prinudnom radu u Njemačkoj.

beugheball, stara niz. igra drvenom kuglom i drvenim udaracem (paletom), kojim se kugla tjera kroz prsten, učvršćen na podu dvorane (ljeti) ili na ledu (zimi). Za tu igru postoji poseban savez, Nederlandsche Beugheballbond, sa sjedištem u Roermondu, a broji oko 250 sekcija (klubova).

Beyer, Udo (1955), reprezentativac Njemačke DR u bacanju kugle. Osvojio zlatnu medalju na OI 1976. Pobjednik na Svjetskom kupu 1977; 1978 postavio SR hicem od 22,15 m, a 1983 novi SR 22,22 m.

bez borbe, [1] rvanje: dobiven susret za partnera kad se njegov protivnik iz bilo kojeg razloga, nakon tri poziva, ne pojavi na strunjači; [2] stolni tenis, tenis (engl. w.o., walk over); oznaka za dobivenu igru bez borbe radi neizvršenja turnirske obaveze.

Bezdan ponor, speleološka pojava jamskog oblika na planini Visojevici (SRBiH); istražen do dubine od 207 m.

BESMRтна PARTIJA

G. BEST

BHUJANGASANA I

BHUJANGASANA II

bezimena vrata, skijanje: tip peterostrukih otvorenih i poluotvorenih vrata u slalomu; druga i četvrta su zatvorena i stoje jedna ispod drugih, u jednoj liniji niz padinu; prva, treća i peta su koso poluotvorena, i to sa strane izlaza skijaša iz zatvorenih vrata.

Bezjak, Mladen (1916), igrač, trener i savezni sudac u košarki, učitelj skijanja i planinar; jedan od osnivača košarkaške sekcije JSK Victoria (Sušak). Poslije Oslobođenja radi na obnovi košarke u Rijeci; predsjednik KK Kvarner (1968–72) i PD Platak.

Bezjak, Vjekoslav (1917), nastavnik tjel. odgoja i zubni tehničar. Bio omladinski prvak Jugoslavije u plivanju (50 i 200 m); igrao košarku u KK Lokomotiva (Zagreb), KK Nafta i KK Kvarner (Rijeka). Jedan je od osnivača košarke u Sušaku (1937) i Slavonskom Brodu (1945); bio je plivački trener u Crikvenici (1948–49), te košarkaški trener u Rijeci (1948–58) i SAD (1969–75).

bezlajn, (engl. baseline) → osnovna linija **bhujangasana** (kobra), joga: jedna od osnovnih vježbi izvijanja kičme; zbog usporenog i kontroliranog načina izvođenja smatra se izuzetno korisnom za primjenu u fizioterapiji i kineziterapiji.

Biambarske pećine, spiljski sistem dug 400 m u blizini ceste Sarajevo—Tuzla (SRBiH); djelomično su uređene za posjet turista.

bialton (grč.), dvoboj, skijaško-streljačko natjecanje za muškarce i od 1984 za žene; sastoji se od skijaškog trčanja na 10 ili 20

M. BERTOK

V. BESAROVIĆ

